

Vlogo za dolgotrajno oskrbo na domu lahko oddate na CSD od 1. junija 2025 dalje

Dobro leto je minilo, odkar smo CSD-ji lahko izdali prve odločbe za zaenkrat prvo veljavno pravico iz Zakona o dolgotrajni oskrbi, pravico do oskrbovalca družinskega člana (ODČ). Danes imamo tako na našem območnem Centru za socialno delo Osrednja Slovenija – zahod (v nadaljevanju CSD) 25 oskrbovalcev družinskega člana. S 1. julijem 2025 pa pričnejo veljati nove pravice po Zakonu o dolgotrajni oskrbi, in sicer dolgotrajna oskrba na domu, E-oskrba in storitve za krepitev in ohranjanje samostojnosti. Vloge za te pravice bo možno oddajati na vstopnih točkah, na območnih CSD, od 1. junija 2025 dalje. CSD priporoča, da se ljudje, še pred oddajo vloge, oglasijo na vstopni točki, kjer bodo dobili vse potrebne informacije glede dolgotrajne oskrbe.

Svetovalci na vstopnih točkah bodo v pomoč ljudem

Uporabniki bodo na vstopnih točkah CSD dobili informacije glede uveljavljanja pravic iz dolgotrajne oskrbe. *»Dolgotrajna oskrba združuje ukrepe, storitve in aktivnosti, ki so namenjene osebam, ki so zaradi posledic bolezni, starostne oslabelosti, poškodb, invalidnosti, pomanjkanja ali izgube intelektualnih sposobnosti v daljšem časovnem obdobju ali trajno odvisne od pomoči drugih oseb pri opravljanju osnovnih in podpornih dnevnih opravil.«* Ta opravila so na primer pomoč pri prehranjevanju in pitju, pomoč pri oblačenju in slačenju, osebni higieni, gospodinjskih opravilih, nakupu živil, pripravi obrokov in podobno.

Pogoji za pridobitev pravic iz dolgotrajne oskrbe

Zakon določa štiri ključne pogoje za upravičenost do dolgotrajne oskrbe, in sicer: da je vlagatelj zavarovan za dolgotrajno oskrbo najmanj 24 mesecev v zadnjih 36 mesecih, da stalno ali začasno biva v Republiki Sloveniji, da je bil uvrščen v eno izmed kategorij dolgotrajne oskrbe na podlagi ocenjevalne lestvice ali zdravniškega izvida ter da ne prejema nobene od pravic, ki so po Zakonu o dolgotrajni oskrbi primerljive pravice do dolgotrajne oskrbe (dodatek za pomoč in postrežbo, institucionalno varstvo, osebna asistenca). Če se vlagatelj odloči za koriščenje pravic iz dolgotrajne oskrbe, pa je prejemnik katere od primerljivih pravic, se lahko primerljivi pravici odpove (na primer dodatku za pomoč in postrežbo) in nato koristi pravice iz dolgotrajne oskrbe (če je do njih upravičen).

Potek postopka za uveljavljanje pravic do dolgotrajne oskrbe na domu

Postopek za pridobitev pravic do dolgotrajne oskrbe se prične z oddajo vloge na vstopni točki CSD. Svetovalka za dolgotrajno oskrbo, zaposlena na vstopni točki, bo preverila izpolnjevanje zahtevanih pogojev. Po prejemu popolne vloge se bo z vlagateljem oziroma njegovimi svojci dogovorila za obisk na domu, kjer bo z vlagateljem opravila razgovor. Na podlagi razgovora bo svetovalka za dolgotrajno oskrbo na osnovi ocenjevalne lestvice pripravila oceno upravičenosti do dolgotrajne oskrbe ter nato izdala odločbo o pravicah do dolgotrajne oskrbe. Upravičenec se bo s pozitivno odločbo centra za socialno delo obrnil na koordinatorja dolgotrajne oskrbe ter skupaj z njim izdelal in sklenil osebni načrt. Koordinator dolgotrajne oskrbe bo nato organiziral izvajalce storitev, zapisane v osebni načrtu. S tem prične upravičenec s koriščenjem pravic iz dolgotrajne oskrbe. Obseg upravičenosti, torej koliko storitev komu pripada, je odvisno od tega, v katero kategorijo se bo upravičenec uvrstil na podlagi ocenjevalne lestvice ali zdravniškega izvida v primeru hudega kognitivnega upada.

Dolgotrajna oskrba na domu in pomoč na domu

Dolgotrajna oskrba na domu in pomoč na domu nista primerljivi pravici, kar pomeni, da bo posamezen upravičenec lahko hkrati koristil obe pravici, če se bo tako odločil. Pomoč na domu sicer ostaja plačljiva na enak način, kot doslej, dolgotrajna oskrba na domu pa se bo plačevala iz blagajne za dolgotrajno oskrbo pri Zavodu za zdravstveno zavarovanje (uvedba prispevka s 1. julijem 2025).

Če vlagatelj ne zmore fizičnega obiska, naj obvesti CSD

V kolikor vlagatelj ne zmore fizičnega obiska na CSD, naj to CSD-ju sporoči. Namesto njega to lahko storijo (osebno, telefonsko ali prek elektronske pošte) tudi njegovi svojci, prijatelji oziroma osebe, ki zanj skrbijo.

Vstopna točka za dolgotrajno oskrbo pri CSD Osrednja Slovenija – zahod se nahaja na Ljubljanski cesti 7, Kočevje, tel. št.: 01/330 24 25 (Ksenija Gorše), 01/320 56 76 (Mateja Jalovec Klančar), 01/320 56 78 (Bori Grabovac Morse), e-naslov: gp-csd.oszah@gov.si.

Osnovne informacije uporabnikom bodo vseskozi na voljo tudi na krajevno pristojnih enotah CSD, pri strokovnih delavkah, ki se ukvarjajo z varstvom odraslih oseb ter svetovanjem ljudem v stiski.

Pripravila: Ksenija Gorše, svetovalka za dolgotrajno oskrbo